

PER UN MODEL DE CIUTAT MES JUST

INDEX

INTRODUCCIÓ

1. SOCIETAT INCLUSIVA

- 1.1. ELIMINANT LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL
- 1.2. CAP A UNA SOCIETAT INTERCULTURAL
- 1.3. SERVEIS SOCIALS

2. DRETS SOCIALS

- 2.1. FEINA
- 2.2. SOL
- 2.3. EDUCACIÓ
- 2.4. SANITAT

3. TEIXIT SOCIAL

- 3.1. DEMOCRÀCIA PARTICIPATIVA
- 3.2. COMUNICANT amb TRANSPARÈNCIA
- 3.3. ECONOMIA SOCIAL

4. ESPAI URBÀ INTEGRADOR, PÚBLIC I SOSTENIBLE

- 4.1. ORDENACIÓ INCLUSIVA DEL TERRITORI
- 4.2. RECUPERAR L'ESPAI PÚBLIC
- 4.3. SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

5. CIUTAT OBERTA AL MON

- 5.1. CONSUM RESPONSABLE
- 5.2. COOPERACIÓ DESCENTRALITZADA
- 5.3. CODESENVOLUPAMENT

INTRODUCCIO

Des del partit polític **Per Un Món Més Just (PUM+J)**, partim de la base que tots els éssers humans són iguals en dignitat i, per tant, han de tenir accés a una sèrie de drets fonamentals. Anteposem les persones als beneficis econòmics, situant l'economia al servei del desenvolupament humà i prioritant la consecució dels drets humans com a estratègia social, ja que només així es podran establir les bases d'una societat cohesionada. Aquest posicionament, que pot semblar utòpic, hauria de ser el punt d'arrencada de qualsevol proposta política al nostre país; doncs en realitat, per revolucionari que sembli, es tracta d'una exigència recollida en la Constitució Espanyola. Així, la nostra norma fonamental, en l'article 10, recull tant que el respecte a la dignitat de la persona és el fonament de l'ordre polític i de la pau social com que la mateixa redacció de la Constitució està en conformitat amb la Declaració Universal dels Drets Humans.

D'acord amb el principi de partida expressat en el paràgraf anterior, el PUM+J té per missió aconseguir les transformacions estructurals necessàries perquè tots els habitants del món exerceixin el seu dret a viure amb dignitat. En altres paraules, pretenem un canvi en l'actual equilibri de poder, que permeti el desenvolupament de les persones des del ple respecte del dret nacional i internacional. Ara bé, aquest objectiu genèric per a qualsevol nivell d'intervenció s'ha de concretar per l'àmbit municipal. Si, des d'un enfocament global, intentem situar-nos en el lloc dels més desfavorits de la Terra; des d'un enfocament local, seran els exclosos de les nostres pròpies ciutats els principals beneficiaris de les propostes polítiques del PUM+J. Sense perdre de vista, òbviament, les relacions que els municipis catalans, i les persones que els habiten, mantenen amb l'exterior, i tenint molt present la possibilitat que des dels ajuntaments es té d'aportar un granet de sorra en la construcció d'un món més just.

Dissenyar polítiques municipals, que posin al centre els interessos dels més desfavorits, comporta conèixer en profunditat el marge d'acció amb què es compta. No és habitual que els textos constitucionals regulin amb detall el nivell local de govern, i, certament, la nostra Constitució no pot considerar-se una excepció a això. No obstant, la Constitució Espanyola (CE) sí que garanteix l'autonomia municipal i provincial; estableix algunes regles bàsiques sobre els òrgans encarregats del govern i administració dels municipis i les províncies, subratllant el caràcter democràtic d'aquests (arts. 140 i 141.2); i, fins i tot, esmenta les fonts de finançament necessàries per a exercir les funcions que la llei atribueixi a les entitats locals (arts. 142 i 133.2), tot i que no indica quin pot ser dit àmbit competencial. És en la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local (LRBRL) on es fixen les competències municipals i en la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (LRHL) on s'estableix de manera detallada els recursos de què disposen els ajuntaments. A l'hora d'elaborar les nostres propostes d'actuació hem tingut molt presents la CE, la LRBRL i la LRHL.

Conegut el nostre plantejament de partida, l'objectiu específic de cara a unes eleccions municipals i el marc legal on s'estableixen les competències dels ajuntaments; només ens queda, en aquesta introducció, establir el guió a desenvolupar i la lògica interna que tindrà el present programa electoral.

Els qui formem part del **partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J)** no ens sentim culpables però sí que ens considerem **persones responsables** que han d'afrontar les situacions d'exclusió social que es viuen a les nostres ciutats.

Som conscients que tots els ciutadans hem de fer pinya si volem construir una **societat inclusiva**. Per poder conviure en els nostres municipis, que són cada vegada més plurals, tenim l'obligació de respectar l'altre; considerant les diferències com a motiu de mutu enriquiment i no com a font de conflictes.

Potser encara més greu que considerar el diferent com una amenaça és ignorar-lo mirant cap a una altra banda quan percebem al voltant realitats que ens incomoden al qüestionar el nostre nivell de confort. Viure aliens a tot el que passi és irresponsable doncs, siguem conscients o no, en aquest món globalitzat els nostres actes tenen cada vegada més gran repercussió.

La lluita contra l'exclusió és un deure de la societat en conjunt; a través de qualsevol àmbit de la política - no només des de la política social - s'ha de contribuir a la construcció d'una societat inclusiva. Ara bé, en

aquesta tasca d'integrar les persones excloses, els serveis socials tenen un paper rellevant. Perquè aquests serveis puguin exercir eficaçment la seva tasca, és necessari modificar dos aspectes claus sobre com es pensen tradicionalment.

D'una banda, els serveis socials actuen com a simples dispensaris - amb escassos recursos, a més, avui, paradoxalment retallats per la crisi - que ofereixen mesures únicament paliatives. Proposem que els serveis socials surtin al carrer i duguin a terme iniciatives d'integració; convertint-se en motors de la inclusió i la promoció social. D'altra banda, considerem que s'ha de substituir l'actual enfocament caritatiu dels serveis socials per un enfocament basat en drets. I són els nostres governants, en general, els que tenen l'obligació de garantir aquests drets socials als seus ciutadans, i els nostres governs municipals, en particular, han de facilitar aquests drets dins del marge que els assigna la llei.

Acollint-nos a aquest marge, oferim una sèrie de mesures encaminades a possibilitar els **drets socials** de tots, amb especial atenció cap als més desfavorits. A part de no comptar amb una sèrie de recursos econòmics - entre altres motius per no complir els drets a l'ocupació a un habitatge que recull la Constitució Espanyola - les persones excloses, o en risc d'exclusió, no solen tenir una xarxa social adequada i, en no estar integrades en la societat, tampoc fan ús del seu dret a participar en la vida política.

Reforçar el **teixit social** és fonamental per reduir el nombre de persones marginades per la societat. Proposem, entre altres mesures, propiciar iniciatives d'economia social, dipositar els comptes de la hisenda local a una banca ètica i establir clàusules en els concursos públics que afavoreixin l'adjudicació a empreses socials. Plantegem també la necessitat d'avançar des de la democràcia essencialment representativa actual cap a una democràcia participativa; posant especial atenció a fomentar la participació en els barris marginals de les nostres ciutats. Així, entre totes les persones residents - sense cap exclusió - s'haurà de construir un model de ciutat que faci possible una societat cohesionada.

Una ciutat que no transcriba al territori les desigualtats existents, i que tendeixi a disminuir aquestes; que no privatitzi els seus espais, i que estigui dotada d'unes infraestructures que fomentin un consum responsable. Una ciutat oberta al món que, a través del codesenvolupament i la cooperació descentralitzada, ajudi a millorar les dures realitats que es viuen més enllà de les nostres fronteres nacionals.

1

SOCIETAT INCLUSIVA

Els processos de desenvolupament global, tecnològic i econòmic han produït unes societats més avançades, amb majors nivells de benestar, però també han generat nous fenòmens que acaben configura-se com processos d'exclusió social.

Aquest concepte d'"exclusió social" representa un salt qualitatiu respecte al de pobresa. Quan s'utilitza el terme pobresa únicament s'al·ludeix a la manca de recursos materials suficients per atendre les necessitats bàsiques d'una població determinada. Pel contrari, la nomenada exclusió social implica un procés multidimensional que engloba un cúmul de circumstàncies desfavorables, sovint fortament relacionades, les quals acabin per anul·lar la dimensió de ciutadania en les persones i col·lectius afectats, ja que suposen la separació d'una sèrie de drets socials com el treball, l'educació, la salut, la cultura, l'economia i la política, els quals els altres col·lectius sí tenen accés i possibilitat de gaudir.

Per altra banda, quan als països desenvolupats parlem de pobresa, hem de fer notar que es tracta, generalment, de pobresa relativa, noció lligada a la de desigualtat, que suposa una situació de clar desavantatge econòmic d'alguns respecte a la resta de persones del seu entorn. Segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a l'any 2010 una de cada cinc persones (20,8%) vivia, a Espanya, per sota del nivell de pobresa relativa. També hem de tenir present que, en l'actualitat, als col·lectius que integren el que podríem nomenar "pobresa clàssica" (gent gran, menors, discapacitats), s'ajunten els corresponents a la nomenada "nova pobresa", com les dones maltractades, famílies monoparentals, immigrants, toxicòmans, etc. En aquests casos i d'altres similars, el 'desavantatge' social inherent a la pobresa arriba al seu punt més crític quan arriba al grau d'"exclusió".

Per la construcció d'una societat inclusiva, des del partit PUM+J creiem que cal treballar sobre les causes de l'exclusió, i no tan sols sobre els seus efectes. Per això és demana, per part dels poders públics, el disseny i posta en pràctica de polítiques transversals, en els quals els serveis socials participin amb prestacions i serveis que afavorisquen la convivència personal, familiar i social. I per part de tota la societat, el compromís de fer causa comú per promoure condicions positives de convivència.

1.1. ELIMINANT LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL

La pobresa i els seus efectes constitueixen una realitat desagradable que no volem veure. Aquesta pobresa invisible, inclou fenòmens tan problemàtics com la prostitució, els menors desprotegits, la drogadicció, l'alcoholisme, i d'altres de diversos tipus però amb trajectòria similar cap a l'exclusió social. La ciutadania i els seus representants polítics han de determinar-se a suprimir aquesta 'invisibilitat', i actuar decididament per prevenir i aturar els processos d'exclusió social.

Des del partit PUM+J apostem per reconèixer el dret de les persones que és trobem en situació de pobresa i exclusió social a viure amb dignitat i a prendre un paper actiu a la societat.

Com **resposta a aquestes situacions d'exclusió**, proposem una sèrie de mesures que han de dur a terme l'administració pública exercint el deure que te conferit, i al seu torn reivindicuem la co-responsabilitat ciutadana per a fer front a la realitat social que viu al seu entorn. Com línies d'actuació generals, a nivell municipal, proposem:

- Sensibilitzar sobre les diferents formes de pobresa i exclusió social, i animar a les persones a combatre-les, a través de:

- Utilitzar els mitjans de comunicació com grans difusors de l'informació.

- Realitzar campanyes als col·legis i als barris (Associacions de Veïns) per informar als ciutadans de la realitat que estan vivint molts dels seus veïns, propiciant així la Participació Ciutadana.

- Construir xarxes de cooperació per eradicar l'exclusió social. Establir i reforçar la col·laboració públic-

privada entre les organitzacions que lluiten contra la pobresa i l'exclusió social. Per això considerem indispensable la creació i enfortiment de xarxes socials amb la participació de l'Administració Pública que contribueixin a aquest Objectiu.

Apart de les dues línies generals d'actuació indicades, oferim diverses propostes particularitzades per a aquells col·lectius el nivell d'exclusió o vulnerabilitat dels quals és major. En concret ens centrem en les persones sense llar, en la protecció de menors, en les dones que exerceixen la prostitució i en les persones que pateixen una discapacitat.

Abordem, tot i que ja ho fem a l'apartat dedicat al dret a la salut, la situació de les persones que pateixen alguna drogodependència. Tot un apartat, cap a una societat intercultural, ens mereix la situació de les persones migrants i les minories ètniques. A més, dir que tant la condició de dona com el tenir una edat avançada són característiques molt comuns entre les persones que pateixen exclusió social. Tots dos sectors de la població es tenen presents de manera transversal al llarg del programa electoral.

L'anomenat "**sensellarisme crònic**" és l'expressió més extrema de la pobresa i l'exclusió. L'actual crisi econòmica està evidenciant un empitjorament d'aquest problema, visible sobretot en centres d'ajuda de primera necessitat, com són menjadors socials o centres d'acollida. A més de l'absència d'un sostre o d'un llit, la solitud, la desconexió social i afectiva i la marginació, són algunes de les conseqüències més dures derivades d'aquesta situació. Existeixen serveis socials com albergs, menjadors o serveis sanitaris, però les xifres i els fets reflecteixen una insuficiència en l'atenció i recursos destinats a les Persones Sense Llar, responsabilitat de l'Administració Pública. Considerem que eradicar l'exclusió més extrema, com és el cas de les persones sense llar, ha de ser una prioritat a resoldre pel conjunt de la ciutadania. Des del partit Per Un Món Més Just (PUM+J), donem suport al document «10 propostes per a una estratègia d'**eradicació del sensellarisme**». Dins d'aquestes deu propostes considerem que són d'especial rellevància les següents:

- Elaborar polítiques públiques basades en un enfocament preventiu per evitar mancances d'habitatge digne, per això, proposem:
  - Establir vies de comunicació eficients entre els jutjats i els serveis socials per a reduir el fenomen dels sense llar generat pels desnonaments i impagaments.
  - Augmentar la vigilància per a la detecció precoç de casos de vulnerabilitat especial, amb provisió d'allotjaments per a sortida d'hospitals o centres penitenciaris, joves tutelats fins a la seva independència econòmica, etc.
  - Acompanyament social per donar suport al manteniment de l'habitatge quan la unitat familiar ho requereixi.
  - Incrementar el nombre d'habitatges socials i d'acollida.
- Promoure més programes psicoeducatius a fi de limitar les situacions d'aïllament, solitud i patiment propis de l'exclusió, que solen derivar-se de ruptures relacionals i afectives que la persona ha patit.
- Introduir un enfocament de gènere en l'atenció a persones sense llar. Donada l'especial dinàmica en què les dones estan immerses per condicionaments derivats del seu sexe - per ex., la invisibilitat de la seva situació en no aparèixer com a usuàries de serveis, per recórrer freqüentment a dormir en cases d'amics o familiars - plantequem les següents mesures :
  - Dotació econòmica i professional per a la creació de grups especialitzats en atenció a la problemàtica específica de les dones sense llar.
  - Recursos especials per als casos de violència de gènere o abús sexual.
  - Places residencials adequades per a dones i parelles.

Pel que fa a la **protecció de menors**, les nostres propostes a nivell municipal són:

- Donar més suport a projectes d'associacions que treballin amb la integració i educació de menors,

conscienciació i sensibilització.

- Realitzar polítiques socials que permetin dotar els estrangers "sense papers" menors no acompanyats de la documentació i formació acadèmica necessària, perquè, en cas de no produir-se la repatriació als seus països d'origen, tinguin un futur en la societat espanyola.
- Afavorir l'accés a l'habitatge a joves tutelats en els deu anys posteriors a la seva majoria d'edat.
- Ampliar el nombre de pisos tutelats.

Pel que fa a la **prostitució**, les nostres propostes municipals són les següents:

- Crear programes de formació i qualificació professional, oferint programes per a la seva integració en el món laboral.
- Facilitar l'accés als serveis sanitaris, socials i d'habitatge.
- Obrir un debat que doni la visibilitat a aquestes dones, escoltant a tots els agents implicats en aquesta realitat.
- Realitzar una campanya de sensibilització en l'àmbit municipal, per modificar la percepció social de l'ús de les dones com a mercaderia sexual de manera que sigui la pròpia societat la que rebutgi el comerç sexual com una vulneració dels drets fonamentals de les prostitutes i centri el seu objectiu en reduir la demanda sexual de dones fent visible a l'anomenat «client», sempre en l'anonimat i justificat socialment.

Pel que fa a **persones amb discapacitat** proposem:

- Aprovar en la Legislatura un Pla d'Inclusió de les Persones amb Discapacitat, que articuli tota la política de la corporació local en matèria de discapacitat.
- Revisar i modificar tota la normativa local per adequar-la al nou marc normatiu instaurat amb la ratificació per part de l'Estat de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, prevenint i eliminant tot tipus de discriminació cap a les persones amb discapacitat.
- Posar en marxa campanyes de sensibilització, conscienciació i educatives de manera periòdica i sistemàtica, adreçades a tots els grups de població de l'àmbit del municipi sobre la realitat de les persones amb discapacitat.
- Incorporar representants d'organitzacions de persones amb discapacitat i les seves famílies als òrgans de participació que existeixin en la corporació local amb els quals la discapacitat té una connexió directa (educació, sanitat, ocupació, urbanisme i edificació, habitatge, transport, benestar social, consum, oci, noves tecnologies, etc.).

1.2. CAP A UNA SOCIETAT INTERCULTURAL

Vivim en una societat, des dels pobles més petits a les capitals més grans, cada vegada amb més diferències ètnic-culturals, és a dir, vulguem o no, el nostre mapa cultural, ètnic, racial, religiós, etc. s'ha vist ampliat, de manera qualitativa i quantitativa, en un període de temps no massa gran.

Aquesta realitat la podem afrontar de dues maneres oposades, encara que entre una i altra poguessin trobar postures més matisades. D'una forma negativa, vivint-la com una amenaça, estaríem davant l'enfocament multicultural que predomina avui i que és recolzat per certes mesures polítiques i reformes legals (com ara l'última reforma de la llei d'estrangeria amb el seu reglament aplicació), així com per alguns mitjans de comunicació. Podem, per contra, enfocar de manera positiva, apostant per una societat

intercultural, és a dir, una societat més oberta, comunitària, creadora d'espais d'intercanvi mutu i en igualtat de condicions.

Des del **partit PUM+J** optem per la **interculturalitat**, perquè l'entendem com la via per a la comunicació i el projecte comú, i és aquesta:

- Actitud flexible, oberta i positiva, que parteix del respecte a la diversitat de cultures, però supera les mancances del relativisme, ja que manté que no tot el que compona una cultura és vàlid.
- Respectuós amb la diversitat cultural, a partir del reconeixement recíproc de les cultures en contacte.
- Voluntat de coneixement crític mutu i la voluntat d'un projecte comú de convivència. Per a la creació d'aquest projecte comú és fonamental el diàleg entre cultures.
- Projecte comú de convivència que té com a meta la defensa dels drets fonamentals dels éssers humans.
- Reconeixement de la diferència i del mestissatge cultural, els quals només poden activar-se des de la igualtat en les condicions d'accés als escenaris que fan possible aquest reconeixement.
- Igualtat de drets i deures de totes les persones amb independència del seu origen cultural.

Per poder caminar cap a aquesta **societat intercultural**, des del partit PUM+J proposem a nivell municipal:

- Accedir en condicions d'igualtat als drets socials i polítics. Dins d'aquests drets, estaria entre d'altres, l'accés al padró municipal.
- Dotar de recursos suficients als serveis socials de cara a la realització dels informes d'arrelament social.
- Incloure dins del programa de formació contínua dels tècnics municipals temàtica sobre immigració i interculturalitat.
- Fomentar el diàleg interreligiós a la nostra ciutat per permetre la convivència i el respecte mutu de les creences i valors.
- Crear la figura del "Mediador Social Intercultural" en les administracions públiques amb dependència municipal (Ajuntament, oficina d'immigració, centres cívics, etc.)
- Crear taules de diàleg socials en què intervinguin tots els col·lectius socials que treballen en qualsevol dimensió d'Interculturalitat i treball amb migrants.
- Crear programes de convivència i gestió de la diversitat en barris generant teixit social i ciutadania.
- Augmentar el nombre de pisos pont destinats a l'atenció i acollida de famílies estrangeres en situació de vulnerabilitat social com a forma d'integració amb la població.
- Elaborar un Pla Municipal de minoria ètnica gitana 2011-2015 que tingui com a objectiu afavorir la integració social de la comunitat gitana, en un marc de convivència i de respecte mutu, incrementant el seu nivell educatiu i promovent mesures per a la seva preparació i capacitació laboral. En particular es perseguiria:
  - Promoure una major participació activa de la comunitat gitana i la seva obertura a l'entorn social, afavorint una millor convivència entre diferents cultures.
  - Afavorir la millora de les condicions de vida del poble gità garantint unes adequades quotes de

benestar individual, familiar i social, així com en matèria de salut.

- Consolidar recursos i promoure accions en matèria d'educació per evitar l'abandonament precoç en el sistema educatiu.

- Sensibilitzar la població gitana per a la valoració positiva de la participació en el sistema educatiu, més enllà de l'educació obligatòria, o en activitats laborals i / o socials diferents a les tradicionals a la seva comunitat.

- Afavorir mesures i recursos d'integració en el mercat laboral del col·lectiu d'ètnia gitana més jove.

- Sensibilitzar la societat en general, institucions, polítics i professionals sobre la realitat del poble gità, preservant la riquesa de la cultura gitana i els seus senyals d'identitat i modificant alhora els estereotips existents sobre la mateixa.

1.3. SERVEIS SOCIALS

L'objectiu d'un programa social hauria d'estar dirigit a aconseguir arribar a detectar les necessitats reals de la població, i poder intervenir sobre aquelles situacions causals que estan generant les desigualtats que impedeixen que les persones ens desenvolupem i visquem en el que s'ha anomenat l'estat de benestar.

Actualment, la majoria dels programes socials estan dissenyats sobre la base de la prestació de serveis, fet que provoca que s'intervengui sobre les conseqüències i no sobre les causes que provoquen els problemes socials.

Des del **partit PUM+J** defensem els **serveis socials com un Sistema de Protecció Social** dirigit al conjunt de la població, la raó de ser és:

- Facilitar l'accés a la resta dels Sistemes de Protecció Social.

- Procurar les condicions adequades per a les relacions de convivència dels ciutadans i ciutadanes, tant en l'àmbit familiar com social.

- Afavorir els processos d'inclusió personal i social.

Considerem que els serveis socials s'han de recolçar en dos elements clau:

- Autonomia personal

- Integració relacional

El primer element, l'**autonomia personal**, simplifica la idea segons la qual els Serveis Socials han de generar una cobertura que permeti a les persones que requereixin de la seva ajuda poder solucionar la situació que deriva en la necessitat, al mateix temps que "aprendre" o "adquirir" les habilitats socials necessàries per prevenir possibles futurs imprevistos. És a dir, la intervenció no s'ha de dirigir exclusivament a pal·liar la situació sinó que també ha de prevenir i ensenyar.

El segon element, la **integració relacional**, emfatitza en la necessitat que la intervenció permeti la generació, modificació i/o millora de les xarxes socials en les quals la persona vulnerable desenvolupa la seva vida quotidiana.

Cal destacar a més que, en la majoria dels casos, les funcions que haurien de realitzar els serveis socials són assumides o derivades al Tercer Sector. Aquest sector aglutina una multitud d'entitats, organitzacions, fundacions, etc., Que abasten tot l'espectre existent entre "el social" i "el empresarial". Per això, des del partit PUM+J considerem que és necessària una major col·laboració per part de les administracions amb aquest sector, perquè el disseny dels programes d'intervenció dels serveis socials

tinguin un tall més transversal i no tan difús com fins a la data.

Per a que els serveis socials compleixin adequadament la seva funció, des del partit PUM+J proposem a nivell municipal:

- Garantir una presència significativa dels col·lectius més desafavorits en el Consell Municipal de Serveis Socials.
- Comptar amb persones expertes en el treball directe per a dissenyar els programes socials. En molts casos els programes socials no són elaborats per persones experimentades, dissenyant programes aliens a la realitat social.
- Dissenyar programes d'atenció integral que generin autonomia i capacitació, i no dependència.
- Millorar la coordinació entre els serveis socials i altres àrees com sanitat, educació, joventut, immigració, etc.
- Dissenyar els programes socials en coordinació amb el teixit social del barri en qüestió, vinculant als propis programes que es generin a la població objecte de la intervenció.
- Impulsar la inspecció, el control i el seguiment dels serveis públics, de gestió directa, indirecta i concertada, així com dels privats per garantir la seva qualitat.
- Desenvolupar una moderna i eficaç xarxa de serveis socials especialitzats, per donar resposta a les situacions específiques de necessitat que no puguin ser ateses a l'espai habitual de convivència.
- Donar resposta a l'actual situació de necessitats alimentàries, per la qual estan passant algunes persones excloses a les nostres ciutats, a través de les següents mesures:
  - Incrementar els menjadors socials així com l'accés als seus serveis.
  - Donar difusió i donar suport "als bancs d'aliments" per la seva utilitat, proximitat i garantia alimentària.

2

DRETS SOCIALS

Tots els habitants de les nostres ciutats, sense cap exclusió, han de tenir accés a uns drets que els poders públics tenen l'obligació de garantir. Des dels governs municipals, en particular, s'han de facilitar aquests drets dins del marge que els assigna la llei. Acollint-nos a aquest marge, oferim una sèrie de mesures encaminades a possibilitar l'accés de tota persona al seu dret a obtenir una feina i gaudir dels serveis bàsics de sanitat, educació i habitatge. Amb aquesta finalitat, es desenvoluparan programes que treballin amb els col·lectius més exclosos.

2.1. OCUPACIÓ.

"Com és ben sabut, hi ha una estreta relació entre atur i risc de pobresa: la taxa de pobresa relativa de les persones ocupades és del 10,6%, la de les desocupades del 37,5% i la de les jubilades del 21,6%. Fins a l'any 2007 s'havien aconseguit reduir les taxes d'atur a Espanya al 8% de la població, però els efectes de la crisi econòmica ens mostren una realitat alarmant pel que fa a l'atur: entre el segon trimestre del 2007, moment en el qual va començar la crisi financera i el segon semestre de 2010, s'han perdut a Espanya 2.883.600 llocs de treball, incrementant la taxa d'atur fins al 20,09% (4.645.500 de persones aturades). Aquest fort creixement de l'atur ha anat acompanyat de l'augment de la temporalitat, que s'ha situat en el 24,88% de la totalitat de les persones assalariades per compte aliè. "

"L'atur es concentra especialment en els joves, ja que el 42,06% dels menors de 25 anys no tenen feina. El creixement de la desocupació estructural a Espanya afecta desproporcionadament a la població jove i gran (menys de 30 anys i més de 55 anys) i, en l'última crisi, a la població immigrant. Bona part de la desocupació comença a ser de llarga durada, ja que el 14,5% de les persones desocupades no han treballat en l'últim any i només en l'últim exercici s'ha incrementat el nombre d'aquestes persones en 113.000. El nombre de llars amb tots els membres en atur és de 1.308.000, una xifra que continua a l'alça. L'increment de la desocupació va fer que es multipliqués per 2,6 el nombre de llars sense cap ingrés entre els exercicis 2007 i 2009, passant de 99.100 a 257.000. "

Des del **partit Per Un Món Més Just (PUM+J)**, a nivell municipal proposem les següents mesures per **fomentar l'ocupació**, especialment entre les persones més vulnerables:

- Reservar un 4% dels llocs de treball de les empreses municipals i de l'oferta pública d'ocupació municipal per a persones en risc o situació d'exclusió social.
- Informar i orientar sobre el mercat laboral (presencial i / o virtual) en els instituts d'ensenyament secundari de zones desfavorides dirigits a l'alumnat que està finalitzant cicles formatius.
- Potenciar les cooperatives i la petita i mitjana empresa com a elements integradors de la societat i generadors d'ocupació i estabilitat laboral.
- Crear espais físics dotats de locals i / o naus per albergar cooperatives o empreses les persones titulars de les quals es troben en situació de risc o exclusió social mitjançant la xarxa de vivers d'empreses.
- Desenvolupar programes d'ocupació integrals que contemplin no només la formació sinó la creació de llocs de treball mitjançant la formació d'empreses cooperatives.
- Millorar el coneixement sobre el mercat laboral per a proporcionar una orientació precisa i adequada a persones i col·lectius en situació de risc i exclusió social a través de:
  - Estudiar les necessitats formatives del mercat de treball per a la definició de perfils professionals i nínxols de mercat que permetin donar una resposta als col·lectius més desfavorits.
  - Orientar i assessorar professionalment, de manera personalitzada, sobre les oportunitats del mercat de treball i els recursos existents. Millorar les habilitats socials i l'ús de tècniques de recerca activa

d'ocupació que facilitin la integració en el mercat de treball.

- Formació adaptada per a persones emprenedores vulnerables que possibiliti adquirir coneixements, competències i habilitats per posar en marxa i gestionar la seva pròpia empresa. Proporcionar suport tècnic per a l'elaboració de plans d'empresa i estudis de viabilitat i forma jurídica.
- Crear un registre municipal d'empreses d'inserció i establir un mercat tutelat per:
  - Compensar els costos relatius (mesures d'acompanyament, dèficit de productivitat inicial, etc).
  - Reserva d'un percentatge de les obres i serveis que es licitin des de l'ajuntament.
  - Establiment de clàusules socials en els plecs de condicions de contractació de les empreses.
- Elaborar un programa d'inserció laboral que a través de la cessió de l'ús tant de terrenys de l'ajuntament, propers a la ciutat, com de locals urbans pertanyents a la hisenda local, mitjançant l'assessorament de tècnics municipals a través d'un règim de cooperativa agrícola, permeti tirar endavant a persones excloses o en risc d'exclusió social.

Un cop collits els productes agrícoles en els terrenys de l'ajuntament, aquests es vendrien als locals públics cedits per a tal fi. Per dur a terme tal programa, s'establiran uns paràmetres objectius (atur, escassetat de recursos, no comptar amb una xarxa social adequada, nombre de fills ...) que serveixin per determinar un ordre de preferència que afavoreixi la incorporació al programa d'aquelles persones més necessitades. Les persones beneficiades formarien part d'aquest règim de cooperativa subvencionat per un temps prèviament determinat pels tècnics municipals en funció de les seves necessitats. L'objecte és que l'ajuda temporal serveixi de pont perquè les persones marginades puguin integrar-se al mercat laboral.

- Incloure clàusules socials d'inserció laboral en els plecs de contractació pública
- Aprovar i posar en pràctica un Pla Local de Promoció de la Formació i Ocupació de les Persones amb Discapacitat, debatent i negociant amb els agents socials i les organitzacions de persones amb discapacitat i les seves famílies, amb les següents mesures:
  - Garantir les quotes legals de reserva d'ocupació existents, tant a nivell públic com privat, per a persones amb discapacitat així com la resta de mesures legals vigents relacionades amb la formació i ocupació d'aquestes persones.
  - Atenció preferent a les persones amb discapacitat, especialment en el cas de ser dones o tenir especials dificultats d'inserció, en tots els programes, projectes i accions d'integració laboral que promogui el municipi o la província.
  - Inclusió d'ofici en tots els plecs de contractació administrativa de clàusules socials que prioritzin a les empreses licitadores que facin esforços de responsabilitat legal i social contractant persones amb discapacitat.
  - Promoció de l'autoocupació de persones amb discapacitat mitjançant la simplificació de la concessió d'autoritzacions per a la posada en marxa de negocis a la via pública o espais públics.
  - Desenvolupar noves formes innovadores d'accés i inclusió laboral, especialment en àrees com les noves tecnologies de la informació o el teletreball, també aplicades per facilitar processos de reinserció de professionals que han experimentat una discapacitat sobrevinguda.

Donada l'actual situació de crisi que es viu a Espanya, que ha ocasionat la caiguda en la desocupació de tots els membres actius d'un gran nombre de famílies, proposem mesures que promoguin l'activitat econòmica. Dins de l'estret marge que tenen els ajuntaments per incentivar a emprenedors o fomentar l'ocupació a través de mesures fiscals s'elaboren dues propostes concretes d'actuació:

- Establir en ordenança fiscal una bonificació del 50% - màxim permès per llei - de la quota de l'impost d'activitats econòmiques (IAE) per als que inicien l'exercici de qualsevol activitat empresarial i tributin per quota municipal, durant els cinc anys d'activitat següents a la conclusió del segon període impositiu de desenvolupament d'aquella. L'aplicació de la bonificació requerirà que l'activitat econòmica no s'hagi exercit anteriorment sota una altra titularitat. S'entendrà que l'activitat s'ha exercit anteriorment sota una altra titularitat, entre altres, en els supòsits de fusió, escissió o aportació de branques d'activitat.

- Establir en ordenança fiscal una bonificació de la quota de l'impost d'activitats econòmiques per creació d'ocupació per als subjectes passius que tributin per quota municipal i que hagin incrementat la mitjana de la seva plantilla de treballadors amb contracte indefinit durant el període impositiu immediat anterior al de l'aplicació de la bonificació, en relació amb el període anterior a aquell. S'establiran diferents percentatges de bonificació, sense excedir el límit màxim fixat per llei - del 50% - en funció de quin sigui l'increment mitjà de la plantilla de treballadors amb contracte indefinit.

2.2. HABITATGE

Hem de donar compliment a l'article 47 de la Constitució Espanyola (CE) - que per desgràcia porta molts anys sense complir-se - a on l'habitatge es constitueix en un dret per a tots els espanyols. Donant compliment a aquest article de la CE, **des dels ajuntaments es poden establir mesures per fer possible aquest dret i perquè sigui la comunitat qui participi de la plusvàlua que generi l'acció urbanística**. Pel que fa a l'especulació, sens dubte, aquesta es minorarà amb la pròpia intervenció dels ajuntaments per regular el mercat de l'habitatge, com veurem a continuació. No obstant això, per aturar l'especulació cal establir mesures legislatives que són competència del Govern espanyol.

Per fer possible, des dels municipis, l'accés a l'habitatge - a preu ajustat o amb ajuda municipal - es proposen dues línies estratègiques d'acció que tindran un caràcter seqüencial, ja que esgotada la primera línia d'actuació es posarà en funcionament la segona.

Primera línia d'actuació:

Mobilitzar habitatges desocupats al municipi. S'establirien tres propostes complementàries:

- Generar un conveni de col.laboració entre l'administració pública, ajuntament i comunitat autònoma, amb entitats financeres propietàries d'habitatges en estoc per a la conversió d'aquests habitatges en HPO en règim de venda o lloguer.

- Dissenyar un programa per mobilitzar en règim de lloguer públic habitatges desocupats. Amb aquesta actuació sortirien beneficiats tant els propietaris d'habitatges desocupats com les persones o famílies vulnerables a les quals anirien destinats aquests lloguers molt per sota del preu de mercat. A més, aquest programa suposaria un cost reduït per a la hisenda local doncs bàsicament consistiria en temps d'ocupació que haurien de dedicar diversos treballadors de l'ajuntament - de la Gerència Municipal d'Urbanisme i de la Delegació Municipal d'Affers Socials - al disseny i l'execució del dit programa. Per dur a terme aquesta actuació, l'ajuntament hauria de:

- Confeccionar un mapa - que hauria d'actualitzar-se amb regularitat - amb la ubicació dels immobles d'ús residencial desocupats.

- Establir uns preus de mercat de lloguer públic objectius que contemplin diversos aspectes com la situació o l'estat de conservació de l'habitatge. Aquests preus de lloguer podrien estar situats al voltant d'un 50-60% del preu de lloguer en el mercat.

- Determinar uns paràmetres objectius (escassetat de recursos, risc d'exclusió, atur, nombre de fills ...) que permetin establir un ordre de preferència per accedir a aquest règim de lloguer públic.

- Garantir l'ocupació dels seus immobles a aquells ciutadans propietaris d'habitatges desocupats que volguessin accedir al programa oferint aquestes per rebre a canvi el preu del lloguer públic establert per l'ajuntament.

- Garantir el desallotjament en un termini raonable - diguem dos mesos - i reubicació de determinada família en un altre habitatge acollida al programa si és que l'amo de l'habitatge inicial troba un client en el mercat privat.

- Actuar d'intermediari i responerent com a garant dels pagaments i de la conservació de l'immoble.

- Instar el Govern central a que defineixi, amb caràcter d'urgència, el concepte jurídic de "habitatge desocupat amb caràcter permanent" per poder desenvolupar un article del text refós de la Llei Reguladora d'Hisendes Locals - aprovat per Reial Decret Legislatiu el 5 de març de 2004 - que permet incrementar la taxa de l'Impost sobre Béns Immobles (IBI) per a pisos buits. Si el Govern central definís aquest concepte, des dels ajuntaments s'establiria una ordenança fiscal que regulés un recàrrec del 50% de la quota líquida de l'impost - màxim que contempla la llei - per als habitatges que es troben desocupats amb caràcter permanent.

Som conscients que, donat l'actual estoc d'habitatges desocupats, mobilitzar aquests habitatges ha de ser prioritari. Ara bé, un cop esgotada aquesta primera línia d'acció de mobilització dels habitatges existents en desús, a través de les tres propostes d'actuació assenyalades, es posarà en marxa una segona línia.

Segona línia d'actuació:

- **Promoció d'habitatges des de l'Administració pública** a través de l'expropiació de sòl rural a la perifèria de les ciutats. Hi ha dos factors que han disparat el preu de l'habitatge en el període incontrolat del boom immobiliari: el preu del sòl i l'especulació. Tots dos factors s'han pogut frenar des de l'Administració i no obstant això res s'ha fet fins que finalment ha esclatat la bombolla immobiliària, origen de l'actual crisi econòmica. Com demana la Constitució, des de l'Administració Pública es devia, d'una banda, haver prohibit especular amb un bé bàsic i, d'altra, haver promogut l'habitatge - que servís per a regular el mercat - com passa amb un altre bé bàsic com és la salut . (La salut pública conviu amb la privada a Espanya). Donada l'existència d'aquesta promoció pública, les constructores privades podrien competir amb l'Administració o ser subcontractades per aquesta per dur a terme habitatges de promoció pública. Bé gestionat, es posaria en marxa un pla urbanístic que aconseguís:

- Fer créixer la ciutat de manera planificada (evitant les construccions il. legals).

- Minorar l'especulació immobiliària.

- Permetre l'adquisició d'una HPO lleument per sobre del cost públic a un sector de la població molt més ampli. En particular, a tota aquella persona jove, sense habitatge i que no excedeixi de determinats ingressos que la demani.

- Proporcionar habitatges socials subvencionades a la població més necessitada gràcies al petit sobrepreu regulat sobre el cost públic de les HPO destinades a primer habitatge de persones joves.

Tot això s'aconseguiria, si hi hagués interès, amb un cost nul per a les arques públiques.

2.3. EDUCACIÓ

Les nostres ciutats presenten "altes taxes de fracàs, absentisme i abandonament escolar amb tremendes conseqüències en termes de cohesió, participació i comportament social. Per a la fiscalia de menors, el

90% dels menors que van a judici, per exemple, tenen un denominador comú: el fracàs escolar. L'educació és, sens dubte, un dels factors més influents en l'exclusió o inclusió de les persones. El pas pels sistemes de formació determina la posició amb la qual les persones arriben al mercat laboral i, en bona mesura, la qualitat de vida de les mateixes, així com les trajectòries vitals dels individus. La relació entre risc de pobresa i nivell educatiu és també molt estreta: la taxa de pobresa de les persones amb educació primària o inferior ascendeix al 29,3%, la d'aquelles que compten amb estudis secundaris al 13,5% i la dels que tenen una educació terciària arriba al 8,2%".

L'educació és el primer element dinamitzador d'una societat, la seva capacitat, la seva sensibilitat, les seves qualitats estan vinculades a la seva educació. A més, l'aposta decidida per avançar cap a la democràcia participativa comporta necessàriament apostar per reforçar l'àmbit educatiu; ja que la participació exigeix garantir uns recursos formatius mínims a totes les persones perquè puguin aportar propostes que transformin la seva societat. Dins de l'àmbit d'actuació que tenen els ajuntaments, des del partit Per Un Món Més Just (PUM+J), pretenem garantir l'educació als sectors més desfavorits, promoure l'educació no formal i l'educació en valors, propiciar una major proximitat de l'educació formal amb la societat i promoure una altra manera d'oci que fomenti els valors culturals i esportius. Concretament proposem les següents mesures:

- Prevenir i actuar contra l'absentisme, abandó i fracàs escolar a través de:

- Potenciació de l'atenció a menors i adolescents amb necessitats educatives especials associades a condicions sociofamiliars desfavorides i / o trastorns greus de conducta.

- Suport i seguiment a l'alumnat escolaritzat en greu risc d'abandonament escolar i / o amb historial d'absentisme acreditat.

- Suport a l'escolarització de l'alumnat desescolaritzat per rebuig o abandonament escolar primerenc.

- Control i seguiment de l'alumnat en edat escolar a la via pública en hores lectives.

- Desenvolupament de processos i procediments d'avaluació permanent sobre el fracàs, l'abandonament i l'absentisme escolar.

- Programa per disminuir l'absentisme escolar a través de l'assistència domiciliària de mediadors familiars que treballin de manera conjunta amb pares i fills i, ocasionalment, a les escoles públiques amb el professorat.

- Millorar els centres educatius, prioritzant aquells situats en zones marginals a través de:

- Manteniment, vigilància i neteja dels centres educatius d'Infantil i Primària.

- Implantació d'activitats extraescolars dins dels centres i en coordinació amb el seu projecte educatiu.

- Potenciació en els centres educatius dels valors de convivència, pau, solidaritat, coeducació, no-violència i interculturalitat.

- Formació en valors d'igualtat d'oportunitats, així com en la resolució alternativa de conflictes per a la prevenció de la violència de gènere.

- Crear una quota del 30% en les accions formatives de l'ajuntament reservat per als col·lectius en situació d'exclusió.

- Donar formació tècnica especialitzada en gestió esportiva i del lleure a joves en zones amb problemes

d'exclusió per tal que puguin assumir la gestió de programes esportius i / o ocupar monitoratge.

- Establir un conveni amb la Universitat que tingui per objecte apropar aquesta a la realitat existent fora de l'àmbit acadèmic i propiciar que sigui de major utilitat per a la societat. En particular aquest acord serviria per:

- Mostrar les opcions d'ocupació actuals que pot haver per als acabats de llicenciar o diplomats en les diferents titulacions universitàries de la ciutat.

- Fomentar les pràctiques universitàries, en la mesura del possible, a través de la Delegació Municipal d'Afers Socials de l'ajuntament bé directament en col.laboració amb els tècnics municipals o indirectament a través d'accions de voluntariat amb les diferents ONG i col.lectius socials de la ciutat. D'aquesta manera, alhora que serveix com a aprenentatge, permet tant l'aportació extra de recursos humans en l'àmbit social com la sensibilització del sector estudiantil de la població sobre les deficiències socials existents en el seu entorn més immediat.

- Donar a conèixer des dels diferents àmbits acadèmics universitaris - sanitari, educatiu, social, legal ... - les situacions de precarietat que hi ha a la ciutat i mostrar les aportacions que poden fer-se des de cada disciplina.

- Encaminar l'elaboració de treballs acadèmics, actualment tendents a ser excessivament teòrics, cap al coneixement del nostre entorn immediat perquè puguin ser d'utilitat en la detecció i posterior esmena de problemàtiques concretes que es viuen a les nostres ciutats. Per contrapartida, l'ajuntament podria comprometre en la difusió dels estudis efectuats. D'especial rellevància, seria aconseguir que l'enorme esforç que s'empra en l'elaboració de treballs fi de carrera, treballs fi de màster i tesis doctorals pogués revertir de manera positiva en la societat i no quedar-se en un mer estudi teòric sense aplicació pràctica possible.

- Fomentar la cultura i l'accés a la informació entre la gent gran a través de:

- Crear clubs de lectura de les biblioteques municipals amb socis dels centres municipals de gent gran i residents de la residència municipal.

- Generar un servei de préstec col.lectiu o cessió temporal de fons bibliogràfics i material àudio visual per al seu ús en els centres municipals de gent gran i residència municipal de gent gran.

- Instal.lar equips informàtics en els centres municipals de gent gran.

- Realitzar cursos de formació en noves tecnologies de la informació, com a eina d'adquisició de coneixements.

- Potenciar els aprenentatges que valoren la diversitat d'una banda i la igualtat per altra, a fi d'evitar o minimitzar les tristes situacions de violència de gènere que lamentablement se segueixen desenvolupant.

- Promoure l'educació no formal com a alternativa d'oci i temps lliure, per tal d'aconseguir la formació integral dels nens, nenes i joves. aquesta educació pretén ajudar-los a desenvolupar plenament la seva personalitat i les seves possibilitats intel.lectuals, socials, físiques, afectives i espirituals, com a persones i ciutadans responsables.

- Fomentar activitats encaminades cap a l'educació en valors: mediambientals, d'aire lliure, de cooperació al desenvolupament, d'intervenció social, de promoció i formació del voluntariat, d'educació per la salut, d'educació per la pau, de promoció de la cultura i l'esport, de formació d'educadors, d'animació sociocultural i qualsevol altra activitat lícita que pugui contribuir a aconseguir una transformació positiva del món, caminant progressivament cap a una societat la forma de vida i treball de la qual estigui basada en valors.

- Donar suport a programes la finalitat dels quals sigui despertar consciències i inquietuds en matèria de justícia i equitat, amb la intenció de nodrir a la societat d'una base que mantingui i incrementi el funcionament dels col·lectius i organismes socials locals.

- Promoure una altra manera de lleure, especialment entre els joves, que fomenti els valors culturals i esportius. Es pretén atorgar alternatives a la joventut - hi ha més opcions que el "botellón" - que fomentin el seu desenvolupament i redueixi els nivells de drogoaddicció. (Resulta realment alarmant els nivells de consum d'alcohol entre els estudiants). Ampliar el ventall de possibilitats de les persones joves incrementarà les seves xarxes socials i anirà en benefici de l'adquisició d'una identitat personal diferenciada que les farà més proclius a participar en la vida pública.

2.4. SANITAT

Si bé les competències municipals en matèria de salut són escasses, i es redueixen a la protecció de la salubritat pública i la participació en la gestió de l'atenció primària de la salut, hi ha possibilitats d'actuació en els organismes de participació que preveu la Llei general de Sanitat. Concretament, els municipis estan representats en els Consells de Salut d'Àrea, i és precisament en aquest àmbit en el qual poden articular algunes actuacions relacionades amb la gestió dels serveis sanitaris.

Plantegem un enfocament ampli sobre salut que tingui molt presents tant els factors ambientals i psicosocials com la promoció de la salut i la prevenció. A més, posarem especial atenció per millorar les condicions sanitàries d'aquells barris o col·lectius socials de les nostres ciutats que tinguin més mancances. Per abordar el dret a la salut d'una manera integral, cal millorar la informació existent i la coordinació tant entre institucions públiques i privades com entre diferents àrees de l'Administració. Centrem les nostres propostes municipals en matèria de salut en la reducció de les desigualtats i en la prevenció, fomentant l'adquisició d'hàbits saludables.

Des del **partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J)**, proposem a nivell municipal:

- Promoure en els consells de salut d'àrea, la constitució de comissions per a la vigilància de les desigualtats en salut, que elaborin informes periòdics sobre la seva magnitud, evolució i causes i proposi mesures d'abordatge que siguin aplicades des de l'àmbit polític corresponent, en la majoria dels casos la Comunitat Autònoma.

- Establir acords amb centres de salut en barris marginals per elaborar un programa d'atenció mèdica domiciliària que detecti casos de persones que no assisteixin als serveis de salut tot i requerir tractament mèdic. aquesta mesura té per objecte garantir el dret a la salut de totes les persones, ja que en alguns casos, per deixadesa, incapacitat o desconeixement, les persones més excloses no s'acosten als centres de salut per rebre l'atenció mèdica necessària. Aquesta acció podria articular-se a través dels consells de salut.

- Introduir sistemes d'informació municipals que permetin estudiar el problema de les desigualtats en salut; incluint les dades desagregades segons nivell socioeconòmic, nivell educatiu, classe social o sexe.

- Promoure la dotació de treballadors socials i mitjans per millorar les condicions de vida per als sectors amb més privació. D'especial interès seria l'atenció a les cures de les persones amb dependència que tenen cobertes les necessitats sanitàries però no les socials, les quals són determinants sobre l'estat de salut.

- Millorar les condicions de salubritat de llars de zones marginals a través de la neteja i desinfecció d'aquells habitatges que presenten condicions insalubres.

- Promoure l'accés a programes preventius (per exemple ginecològics o de salut bucodental) de manera

que es tingui en compte el problema de les desigualtats en salut en les estratègies de captació, seguiment i avaluació, incluint en les estratègies de prevenció objectius de modificació de les condicions de vida, no només de conductes individuals.

- Aplicar mesures que fomentin l'alimentació saludable en els centres escolars i altres institucions (com les residències de gent gran).

- Millorar la cultura sociosanitària de la població gran i la seva capacitat d'enfrontar-se al deteriorament produït per l'edat a través de:

  - Desenvolupar un programa de formació anual sobre autocures i salut per desenvolupar en els centres municipals de gent gran, en coordinació amb els centres de salut.

  - Desenvolupar un programa d'entrenament de la memòria per a persones majors de 65 anys.

- Promoure programes d'educació i accions en contra de malalties de transmissió sexual, amb especial incidència en els barris marginals.

- Sensibilitzar, donar suport i formar en els barris marginals per a l'adquisició d'hàbits saludables (alimentació sana, higiene, exercici físic, reciclatge, evitar riscos d'accidents en l'àmbit domèstic, etc.)

- Prevenir el consum d'alcohol i altres substàncies nocives entre joves i adolescents, mitjançant l'establiment de protocols de coordinació i actuació entre les àrees de sanitat i educació de l'ajuntament, comptant amb la col.laboració de les associacions de mares i pares.

- Impulsar la coordinació entre les institucions públiques i privades implicades en les condicions de vida (habitatge, treball, medi ambient, urbanisme, etc.)

3

TEIXIT SOCIAL

La ciutat és, en bona part, un patrimoni col·lectiu. La seva construcció i conservació requereix del saber dels tècnics, d'inversió pública i privada, de governs locals legítimament constituïts, de funcionaris públics que actuïn amb honestat, de l'acció d'organitzacions socials i d'organitzacions no governamentals que han demostrat la seva capacitat per transformar i millorar les condicions de vida dels sectors socials més exclosos. Les formes de participació ciutadana han de contemplar necessàriament aquesta complexitat social per garantir la seva eficàcia. En aquest context, tant els funcionaris públics com els representants polítics tenen el seu rol, però també el tenen les diferents persones que resideixen a la ciutat. Cal passar a l'acció, deixant de ser exclusivament consumidors i treballadors per a ser ciutadans, i això comporta, necessàriament, ocupar l'espai públic i, per tant, construir la ciutat. Els ciutadans han de ser actors, i per això, des de l'Administració, s'ha de promoure el teixit social en lloc de destèixer-lo.

No hi ha teixit social simplement perquè hi hagi agrupacions de persones en una entitat jurídica. El teixit social és portador de propostes, i no només de protestes, encaminades a un objectiu. Volem una societat que "es teixi", que aculli, que sigui tolerant, que sigui portadora d'un determinat projecte de societat integradora, amb expressions i actuacions concretes de solidaritat i processos participatius, l'alternativa és racisme i xenofòbia, el que es queda en casa ajuda a consolidar aquesta situació. El teixit social genera situacions d'interculturalitat - concebent al diferent com a font de riquesa - davant de la multiculturalitat actual, per la qual l'estrany és una amenaça.

Si no avancem en la construcció del teixit social, l'espai públic seguirà ocupat tan sols per l'Administració i els poders econòmics del Mercat, i romandrà deshabitat pels ciutadans, convertits aquests, en la pràctica, en mers súbdits. Els actors que ara ocupen l'espai públic procuraran seguir monopolitzant i exclouent al ciutadà. I és el ciutadà, organitzat en associacions, el que ha de constituir-se en veritable protagonista i actor principal, reconegut per tots com a tal.

Entenem que el **foment del teixit social s'ha de sustentar en tres pilars** que estan íntimament relacionats:

- **Democràcia participativa** davant de la democràcia representativa.
- **Mitjans de comunicació al servei dels ciutadans** en lloc de ser eines del poder polític i econòmic.
- **Economia social**, que busca el bé comú, enfront de l'economia clàssica que persegueix l'interès privat.

3.1. DEMOCRÀCIA PARTICIPATIVA

Des del **partit Per Un Món Més Just (PUM+J)**, apostem per la innovació a favor d'institucions que serveixin de suport per al desenvolupament d'una democràcia de nou encuny, participativa i no representativa. Avançar cap a la democràcia participativa comporta que els habitants de les ciutats intervinguin assíduament en les activitats públiques representant interessos de diferents col·lectius. Però perquè aquesta participació sigui efectiva s'han de generar compromisos i condicions institucionals i, sobretot, existir el convenciment que la deliberació pública i la interacció social, l'acceptació i el respecte pel pluralisme ideològic, són valors i pràctiques positius i essencials per a viure en democràcia, valors i pràctiques que poden i s'han d'exercir en primer terme en l'espai local, que és on es dona la major proximitat entre autoritats i ciutadans.

Si assumim que les nostres ciutats són l'espai idoni per a la participació ciutadana, apostar per la democràcia participativa comporta la necessitat de dotar de major capacitat de govern als nostres ajuntaments. Com bé recull el «Llibre blanc per a la reforma del govern local» - amb el qual el partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J) es troba en total sintonia - "els ajuntaments han deixat de ser organitzacions de rendiment que actuen en un entorn simple i previsible, i han passat a ser organitzacions estratègiques que han de donar resposta als efectes més inquietants de la globalització, neutralitzant les seves amenaces i aprofitant les oportunitats que obre. [...] Queda lluny la lectura de l'autonomia local com

autonomia administrativa vinculada a la gestió d'uns interessos privatis del municipi. L'autonomia local és autonomia política, amb capacitat per ordenar i gestionar sota la pròpia responsabilitat una part substancial dels assumptes públics mitjançant l'impuls de polítiques pròpies. Així ho assenyala la Carta Europea d'Autonomia Local en una rotunda declaració que enllaça amb el discurs sobre la governança. [...] Per la seva flexibilitat, per la seva adaptació a les peculiaritats del territori, el municipi es troba en la millor disposició per donar respostes locals a problemes globals. [...] Molts municipis espanyols [...] han desenvolupat experiències de planificació estratègica, constant que moltes de les competències que necessitaven activar es trobaven en altres nivells de govern amb menor informació i més recursos econòmics. Aquesta frustració els ha portat a reivindicar més competències i més finançament. "

"El municipi és el tercer pilar sobre el qual s'assenta l'articulació territorial de l'Estat. [...] aquesta posició constitucional només és viable si els municipis, a més de dret a intervenir en tots els assumptes que afectin la comunitat local, compten amb un àmbit competencial propi. La llista de competències és imprescindible per actuar davant eventuais conflictes de competència entre els municipis i la comunitat autònoma o entre els municipis i l'Estat. [...] En renunciar la Llei de Bases a fixar competències pròpies i no disposar el govern local d'un mecanisme de defensa de l'autonomia local, els municipis han mancat de referències normatives mínimament perfilades per impugnar el buidament d'unes competències a les que només tenen dret nominal i l'abast, en última instància, depèn de la voluntat més o menys favorable de l'Estat o de les comunitats autònomes. [...] Tant la Llei de Bases com dels Estatuts són lleis interposades que no poden enfosquir que l'autonomia local és autonomia política en el marc de la Constitució i no mera autonomia administrativa en el marc de la llei. La garantia del sistema de govern local es troba en la Constitució i no en el legislador, sigui estatal o autonòmic. "

Des del **partit Per Un Món Més Just (PUM+J)**, reivindicuem aquesta reforma del govern local, que doti als ajuntaments de competències pròpies a la hisenda local amb més recursos.

Aquesta dotació, que augmentarà la capacitat política dels nostres governs municipals, és crucial per regenerar el teixit social, permetent, d'aquesta manera, eliminar l'exclusió i propiciant la participació ciutadana. Entenem que apostar per la democràcia participativa comporta avançar cap a una major autonomia municipal que posi els mitjans necessaris perquè el ciutadà sigui el principal protagonista en les transformacions que facin possible una societat inclusiva.

Aquesta major proximitat ciutadana a l'Administració pública afavorirà, a més, el bon govern. Així, **democràcia participativa, autonomia local i bon govern són aspiracions que estan estretament vinculades**. Fomentar qualsevol de les tres és apostar necessàriament per les altres dues.

Com a elements integrants de la bona governança podem citar els següents: eficàcia, estat de dret, participació, equitat i transparència. El bon govern local s'ha de sustentar en formes de gestió participatives caracteritzades pel lideratge democràtic de les autoritats, per funcionaris motivats, bona coordinació amb el sector públic, aliançes amb el sector privat econòmic i el Tercer Sector, i implicació de la societat civil i els ciutadans.

- Es proposen mesures en pro del **bon govern** en sintonia amb els elements integrants esmentats, la definició donada i amb els dotze principis que concreten la bona governança local segons el Consell d'Europa:

- Recerca de l'eficàcia a través del disseny d'un sistema d'autoavaluació de la governança (Baròmetre de Governança Local) que serveixi de punt de partida per elaborar un Pla de Millora de la Governança Municipal. Per al seguiment i anàlisi d'aquest Baròmetre es crearà un Observatori Local de Bona Governança integrat per tots els agents socials i polítics i representació dels funcionaris municipals.

- Creació, o reforçament en cas d'existir, de la figura del Defensor del Ciutadà que protegeixi els drets d'aquest; dotant-la dels recursos humans i econòmics necessaris perquè pugui donar ràpida resposta a les demandes de la ciutadania.

- Aplicació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació al servei de la participació ciutadana (web, impuls de l'administració local).

- Adquisició de compromisos en temes d'equitat, i justícia universal, assegurant la paritat de gènere en els òrgans de govern.

- Promocionar una autèntica transparència mitjançant la publicitat real de les deliberacions i decisions públiques locals; publicació de salaris locals.

- Sotmetre a consulta popular, per via telemàtica, aquells assumptes de la competència municipal i de caràcter local que siguin d'especial rellevància per als interessos dels veïns, possibilitat aquesta que està prevista en la llei. Aquestes consultes anirien dirigides, segons el cas, a tota la ciutadania o algun sector en concret afectat. Atès que la consulta telemàtica amb prou feines tindria cost per a la hisenda local, es tractaria de fer ús d'aquesta eina amb relativa freqüència promovent l'ocupació de l'espai públic per la ciutadania. Es posaria un interès especial en abordar de manera conjunta amb els col·lectius socials - i la pròpia població afectada - totes les decisions relacionades amb els grups socials més vulnerables.

- Elaborar un programa de Pressupostos Participatius, vinculats aquests a totes les àrees de l'ajuntament.

- Impulsar la trobada i integració de col·lectius socials per tal de donar-los l'autonomia perquè les seves assemblees sectorials permetin prendre decisions d'acció conjunta.

- Organitzar trobades anuals per a la posada en comú i reflexió de tot el desenvolupat en els plans i programes aprovats en les diferents àrees de participació i gestió de l'àmbit públic. Aquestes trobades seran obertes a tots els ciutadans, organitzades d'una manera dinàmica, participativa i accessible per a tota la ciutadania.

- **Fomentar la participació ciutadana i l'associacionisme**, com a model per al canvi social dins de les vies establertes. Optem per l'associacionisme perquè aquest fomenta la solidaritat i la comunicació. La participació ha de ser de baix a dalt, a la que qualsevol proposta i decisió comenci des de baix. El contrari seria una participació planificada per la direcció. Especialment, s'apostarà per **revitalitzar les associacions veïnals** com a nucli bàsic d'expressió i participació del ciutadà.

Les juntes municipals de districte - com a òrgans de gestió desconcentrada - estaran formades pels representants de les associacions de veïns que elevaran les demandes dels seus barris al districte corresponent. Aquestes juntes, integrades per ciutadans amb independència de la seva adscripció ideològica, tindran competències perquè de manera assembleària prenguin decisions en la gestió d'espais i serveis públics de l'àmbit territorial pel qual hagin estat constituïdes. Serà necessari - com recull la llei - determinar, en una norma de caràcter orgànic, el percentatge mínim dels recursos pressupostaris de la corporació que hauran de gestionar-se pels districtes, en el seu conjunt. Així mateix, es dotarà amb més recursos econòmics a aquells districtes on estiguin ubicats els barris marginals de la ciutat per poder fomentar des dels mateixos - amb garanties d'èxit - la participació dels sectors socials més exclosos.

- Fomentar la participació i incorporació de la gent gran en la vida social i política de la ciutat en benefici de tota la societat:

- Crear fòrums en l'àmbit del Consell de Gent Gran per a la participació en l'activitat pública.

- Establir acords amb el moviment ciutadà per a la incorporació en els Consells de Districte d'un representant de les Associacions de Gent Gran de cada districte.

- Dinamitzar els Centres Municipals de Gent Gran per a la integració en l'elaboració de Pressupostos Participatius.

- Impulsar la participació de les dones en els diferents àmbits de la vida quotidiana i en els processos de

presa de decisions, potenciant la seva participació política, sindical i associativa.

- Garantir una presència significativa en el Consell Social de la Ciutat de les organitzacions socials preocupades pels més exclosos i de les associacions de veïns dels barris marginals.

3.2. COMUNICANT ANB TRANSPARÈNCIA

Si parlem de democràcia participativa i de generació del teixit social com pilars per a la construcció del model de societat des del ciutadà (no només per i per a ell), aquest esforç requereix una resposta complementària des de les administracions públiques que permeti al ciutadà a participar i auditar la gestió del recurs públic.

Assolir la transparència màxima en la gestió pública, alimenta tant la bona governança com la participació del ciutadà a la mateixa, gràcies al "redescobriment" d'uns drets fins ara "oblidats" o no exercits.

És per tant que **la comunicació al servei del públic ha de ser el fi principal dels actuals mitjans i suports informatius**, fomentant el coneixement dels drets ciutadans davant la gestió de les administracions, garantint la seva independència i just ús dels recursos econòmics que el seu desenvolupament exigeixen, així com transmetent de manera neta, clara i directa el què, el com i el perquè de les decisions governamentals.

Transparència i comunicació de la mà, per reforçar el poder del ciutadà en la gestió de l'àmbit públic.

Des del partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J) proposem:

- Promoure una autèntica transparència donant a conèixer als ciutadans tots els seus drets pel que fa a participació i accés a la informació - que contempla la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local (LRBRL) en el capítol IV - entre els quals s'inclou:

- "Les corporacions locals facilitaràn la més àmplia informació sobre la seva activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local." (LRBRL, art.69.1). En aquest sentit, es milloraran els mecanismes d'informació a la ciutadania per tal de garantir una avaluació contínua dels organismes públics i de la gestió pública.

- "Les sessions del Ple de les corporacions locals són públiques." (LRBRL; art.70.1)

- "Les administracions públiques amb competències urbanístiques hauran de tenir, a disposició dels ciutadans que ho demanin, còpies completes del planejament vigent en el seu àmbit territorial." (LRBRL; art.70.2)

- "Tots els ciutadans tenen dret a obtenir còpies i certificats acreditatius dels acords de les corporacions locals i els seus antecedents." (LRBRL; art.70.3)

- "Els veïns que gaudeixin del dret actiu en sufragis municipals podran exercir la iniciativa popular, presentant propostes d'acords o actuacions o projectes de reglaments en matèries de la competència municipal", sempre que aquestes propostes estiguin subscrietes pel percentatge que exigeix la llei . "Aquestes iniciatives s'han de sotmetre a debat i votació en el Ple." (LRBRL; art.70 bis.2)

- "Els municipis han d'impulsar la utilització interactiva de les tecnologies de la informació i la comunicació per facilitar la participació i la comunicació amb els veïns." (LRBRL; art.70 bis.3). Precisament, per qüestions de preu i agilitat, aquest és el mitjà idoni per tenir informats els ciutadans en general i als col·lectius afectats per determinada problemàtica en particular. Visibilitzar davant la ciutadania els compromisos adquirits en temes d'equitat i justícia universal, a nivell municipal amb enllaços a la pàgina web de l'Ajuntament.

- Informar periòdicament als consells sectorials i a les Juntes Municipals de Districte sobre programació, avaluació i qüestions relacionades amb els Serveis Socials Municipals.
- Millorar la informació de les guies existents (Ex: la guia de participació ciutadana) i crear i donar major difusió a altres eines informatives.
- Actualitzar periòdicament els registres d'associacions.
- Enfortir els mitjans de comunicació públics existents, fent ús dels espais municipals a disposició de l'ajuntament, garantint la seva qualitat i cobertura.
- Afavorir programes amb contingut educatiu i solidari, apostant pels continguts propis davant de la subcontractació de programes de productores privades.
- Donar cobertura informativa a la discapacitat d'una forma normalitzada i inclusiva en els mitjans de comunicació i en la publicitat que depenguin o promogui l'entitat local, incorporant persones amb discapacitat en les seves plantilles com un element més de normalització i proximitat.
- Cedir espais dins dels canals públics municipals per a ser utilitzats i autogestionats pels col·lectius.
- Dissenyar i implementar mecanismes de comunicació i informació oberts a la ciutadania, de manera que tota acta d'assemblea on es prenguin decisions sobre serveis i espais públics haurà d'estar publicada. L'ajuntament donarà seguiment a la creació i aplicació efectiva d'aquests mecanismes.
- Reduir la despesa en publicitat, permetent únicament la difusió de materials publicitaris derivats de campanyes públiques o projectes privats sense fi lucratiu.
- Donar difusió i exigir l'aplicació d'un codi ètic per al tractament de la informació, per part dels mitjans de comunicació i dels responsables polítics.

3.3. ECONOMIA SOCIAL

L'actual estat d'insostenibilitat social, econòmica i mediambiental, ens exigeix un profund i inevitable canvi en les nostres relacions socials i formes de vida. PUM+J dona suport a una nova economia basada en la Justícia Social Global. Creiem en una economia al servei del desenvolupament humà que:

- Doni la prioritat a la cooperació sobre la competitivitat.
- Impulsi la responsabilitat social de les empreses.
- Satisfaci les necessitats de les poblacions, i equipari les condicions laborals; aconseguint evitar avantatges competius i desigualtats entre països que en molts casos donen lloc a l'incompliment dels Drets Humans Universals.
- Potenciï el comerç just i el consum responsable i ecològic.
- Crei un sistema financer a favor de l'interès general.
- Generi un canvi de mentalitat en els éssers humans, que ens permeti viure en llibertat i ser més feliços.

Des dels nostres ajuntaments, es pot afavorir aquest enfocament econòmic - fins a la data alternatiu al model neoliberal vigent - que enforteix el teixit social en lloc de destruir-lo. Proposem les següents mesures:

- Donar suport a iniciatives d'economia social, entre d'altres, les cooperatives, les mutualitats, les fundacions i les associacions que duuguin a terme una activitat econòmica, les societats laborals, les empreses d'inserció, el comerç just, els microcrèdits o les societats agràries de transformació.
- Crear un banc de temps públic (promogut, organitzat i gestionat des de l'ajuntament). Una iniciativa econòmica que pretén generar xarxes d'autoajuda entre els veïns i veïnes dels barris al mateix temps que permet reforçar el sentiment de veïnatge. En l'actual situació de crisi que vivim, moltes persones desocupades es poden beneficiar d'aquest intercanvi de temps i coneixement; resolent problemes sense que això els suposi una despesa en euros sinó en hores.
- Concedir microcrèdits per a projectes empresarials promoguts per persones desfavorides que tenen dificultat d'accés al sistema creditici tradicional per no disposar de les garanties ni dels avals necessaris.
- Dipòsit dels comptes de la hisenda local en una banca ètica, garantint així que les operacions financeres passin, a més d'una avaluació econòmica, una avaluació socioambiental rigorosa oferint les següents garanties:
  - Transparència en les inversions. Es pot accedir a la informació detallada de les operacions financeres: quantitat de diners, empresa, terminis, etc.
  - Suport a projectes relacionats amb l'agricultura ecològica, empreses d'inserció social, projectes de dinamització laboral amb col·lectius desfavorits, energies renovables, comerç just, economia solidària, etc.
  - Total rebuig a pràctiques financeres especulatives.
- Establir clàusules en els concursos públics que afavoreixin l'adjudicació a empreses socials.
- Fomentar el compromís empresarial mitjançant les compres públiques utilitzant criteris socials i mediambientals.
- Aspirar a obtenir l'estatus de "Ciutat pel comerç just" executant cada un dels compromisos adquirits especificats en la moció. PUM+J treballarà per avançar en els requisits necessaris, basats en cinc criteris, per aconseguir l'estatus de "Ciutat pel Comerç Just":
  - Aprovant resolucions favorables al Comerç Just i al consum d'aquest tipus de productes.
  - Oferint productes de Comerç Just en cafès, restaurants i botigues de la ciutat.
  - Comprometent al sector privat i organitzacions introduint aquest tipus de productes en el seu consum intern.
  - Sensibilitzant a la ciutadania sobre el Comerç Just. Entre altres mesures, fent campanyes per augmentar la notorietat, coneixement i credibilitat del segell de Comerç Just ja existent.
  - Creant grups de treball locals que coordinin el pla.

4
ESPAI URBÀ INTEGRADOR, PÚBLIC I
SOSTENIBLE

L'espai urbà és l'escenari on es desenvolupen els habitants de la ciutat. Des del seu disseny es pot establir una ordenació del territori inclusiva, que eviti la segregació espacial de zones i barris marginals. Revertir la tendència a la privatització de l'espai públic, i fomentar l'ús d'aquest, és clau per enfortir el teixit social i, per tant, per lluitar també contra les situacions d'exclusió que es viuen en els nostres municipis. En la planificació d'un model de ciutat més just, a més, hem de comptar amb la construcció de les infraestructures urbanes necessàries per propiciar un consum responsable i, conseqüentment, la sostenibilitat mediambiental.

4.1. ORDENACIÓ INCLUSIVA DEL TERRITORI

La relació entre pobresa i ciutat està sent d'especial preocupació en els àmbits europeus. aquesta preocupació respon a la pròpia estructuració social i el seu trasllat als espais urbans. "Avui, ... és l'entramat urbà, la ciutat, el que opera la transcripció espacial de les noves fractures socials". En l'anàlisi de la pobresa urbana es solen assenyalar una sèrie de característiques comunes i d'ubicacions d'aquesta pobresa, indicant els barris, els enclavaments, les àrees, les zones vulnerables i / o excloses en què preferentment existeix pobresa urbana.

El territori no és la causa de la desigualtat, sinó que els problemes de la societat es traslladen, es transcriuen, es plasmen, en el territori. En el nostre model de ciutat no hi ha la transcripció territorial de la desigualtat. La nostra perspectiva, des dels més febles, ens indica que cal canviar aquesta configuració territorial excloent. La nostra configuració de comunitat i ciutat ideal ha de situar la seva prioritat a eliminar la desigualtat territorial, que és en gran part la que fa que les persones de determinats barris, encara que tinguin teòricament reconeguda la seva condició de ciutadans, tinguin vedades les seves possibilitats reals d'exercir, com tals, el seu dret a participar en condicions d'igualtat en la vida comunitària.

L'escala urbana bàsica d'actuació, des d'on s'han de proposar i dissenyar els programes encaminats a revertir el procés de degradació, és el barri. Tres components marcaran l'estratègia d'intervenció per aconseguir la integració territorial de les zones més deprimides. Protecció, promoció i desenvolupament faran front a les mancances, dependències i exclusió que retroalimenten els processos de reproducció de la pobresa. A través de la protecció dels drets socials bàsics, l'enfortiment del teixit social que possibilita la promoció de les persones més vulnerables i la regeneració dels barris marginals s'actuarà possibilitant el desenvolupament de les persones i de les zones excloses de les nostres ciutats.

Per eliminar la desigualtat territorial, des del **partit Per Un Món Més Just (PUM+J)**, proposem:

- Dissenyar des de la planificació urbanística - a través del Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) o del Pla Especial de Reforma Interior (PERI) - un model de ciutat que aposti per la integració espacial dels barris marginals.
- Modificar les línies de transport públic necessàries per afavorir la inclusió social i connectivitat entre els barris.
- Ubicar de manera estratègica espais verds i instal·lacions esportives i culturals en zones degradades per tal de construir un model de ciutat que aposti per una societat INCLUSIVA.
- Promoure la dotació d'equipaments socials en barris marginals a través de la cessió de locals públics a entitats socials.
- Contribuir en les despeses d'aquelles llars en situació de pobresa i exclusió social. Això es faria a través de la bonificació o reducció de Impost Béns Immobles (IBI), a través de la bonificació o reducció de taxes (depuració d'abocaments, recollida de residus sòlids urbans, subministrament d'aigua potable, depuració d'aigües residuals, transport, etc.)

- Millorar i impulsar el teixit comercial i l'activitat econòmica en barris i zones desfavorides a través de:
  - Bonificació en Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) per inici d'activitat en zones i barris marginals.
  - Sensibilització i captació d'empreses disposades a assentar-se en barris i zones marginades.
  - Suport tècnic a iniciatives de persones emprenedores, l'autoocupació i associacions empresarials en zones desfavorides.
  - Sensibilització a les persones consumidores sobre el paper que desenvolupa el comerç veïnal en la promoció de barris desfavorits.
  - Expedició de llicències de venda ambulant per circumstàncies excepcionals, atenent a criteris que afavoreixin la inclusió social.

4.2. RECUPERAR L'ESPAI PÚBLIC

El fenomen de la privatització d'empreses públiques ha estat des de finals dels anys setanta una forta moda econòmica. La venda d'empreses públiques suposa en ocasions una forta "sortida cap endavant" permetint una entrada momentània de liquiditat que pot reduir dràsticament el dèficit públic i el nivell d'endeutament, així doncs, és un recurs molt usual en els ajuntaments a causa de la recent necessitat de complir amb els pagaments d'interessos i deutes. Encara que cal dir que els plans de privatització responen a motius racionals - i hi ha opinions tant adverses com favorables per la seva dimensió política, econòmica i sociològica - des del PUM+J som conscients del risc que implica tota pèrdua de la cosa pública. La posada en mans privades de serveis i espais públics representa una amenaça per al ciutadà. Amb la privatització, les garanties de la recerca del benestar del ciutadà queden qüestionades per polítiques el rerefons de les quals és la recerca del benefici econòmic.

Des del **partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J)** proposem les següents mesures que tenen per objecte recuperar l'espai públic:

- Implantar un nou model de gestió dels espais públics municipals (centres cívics, casa de la joventut ...) en el qual els col·lectius socials de cada barri puguin fer ús d'ells independentment de l'hora o el dia de la setmana, sense necessitat de contractar serveis de seguretat per això. Es posarà especial èmfasi en la potenciació de l'ús continuat dels espais públics i equipaments col·lectius de zones o barris amb necessitats de transformació social.
- Obrir, almenys, una escola d'educació infantil i primària per districte, en horari extraescolar, per les tardes i caps de setmana, per a ús i gaudi dels veïns, especialment dels més petits.
- Planificar una ciutat propera, a la mesura humana, fugint en el possible del model actual, dissenyat, sobretot, en funció de l'automòbil privat. Anar cap a una ciutat més lenta que possibiliti la integració real del vianant i la bicicleta en el trànsit. Una ordenació del trànsit que baixi la velocitat habitual de 50 a 30 km / h, amb sistemes dissuasius (guals, etc), que restringeixi el trànsit als nuclis històrics (peatonalització) i doni agilitat al transport públic (carril bus, etc).
- Avançar cap a una ciutat més accessible per a tothom a través de les següents mesures:
  - Garantir el compliment de la legislació aplicable en matèria d'accessibilitat i eliminació de barreres tant en l'obra promoguda per l'ajuntament com en qualsevol obra de promoció privada.
  - Crear un Fons Local de Promoció de l'Accessibilitat, nodrit pels recursos procedents de destinar a aquest l'1% de l'import total de la inversió que dediqui anualment la corporació local a obres i

infraestructures.

- Augmentar la xarxa d'itineraris accessibles mitjançant l'adaptació d'itineraris, guals per a passos de vianants i elements urbans diversos.

- Millorar les condicions d'accessibilitat en el transport municipal.

- Millorar la senyalització dels edificis i dependències municipals per a una millor orientació de les persones amb problemes de comunicació.

- Introduir mesures de seguretat a les obres a la via pública per evitar accidents a les persones cegues i amb discapacitat visual.

- Elaborar una normativa municipal que afavoreixi la creació d'horts urbans agroecològics. Crear horts urbans municipals: almenys un a cada districte. Especificació dels espais destinats a aquests horts en el Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU). Aquesta mesura, a més d'oferir un espai públic als ciutadans, té també per objectiu conscienciar la ciutadania sobre la repercussió que tenen les pràctiques agrícoles sobre el medi ambient.

4.3. SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

No podem treballar l'equitat sense considerar la sostenibilitat com a eix de tota acció a ser desenvolupada. El nostre treball per la justícia dels ciutadans d'ara no pot desenvolupar-se sense entendre la dimensió del temps i l'obligació que tenim de no viure per sobre de les nostres necessitats. El consum a ritmes accelerats fa que visquem en un planeta amb cada vegada menys recursos on les oportunitats de tenir garanties d'una vida digna es veuen limitades per qüestions mediambientals. El nostre paper és el de revertir aquests fenòmens per tal de garantir el benestar de les generacions futures.

Des del **partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J)**, apostem per la sostenibilitat del medi ambient i, conseqüentment, proposem:

- Donar prioritat de la reducció de la contaminació mitjançant les següents mesures:

- Aparcaments dissuasius a les estacions de transport públic de l'àrea metropolitana.

- Fer front a les fortes pujades del transport públic.

- Moratòria per a les noves carreteres i autovies previstes. Cal aturar l'espiral urbanització-carretera-urbanització l'epicentre és el cotxe.

- Carrils bus segregats en totes les autovies d'accés a la capital.

- Reduir un 40% les emissions de CO2 per al 2015.

- Promoure el reciclatge i la reutilització de productes de consum que hagin quedat en desús. Des de l'ajuntament es donarà suport a iniciatives que vagin encaminades a l'aprofitament dels recursos existents com ara el foment de l'intercanvi com a manera d'estalviar i mobilitzar recursos inservibles per a uns però que poden resultar tremendament útils per a d'altres.

- Fomentar l'ús del vehicle elèctric i híbrid que podrà ser promogut, dins de les competències municipals, mitjançant les següents mesures a ser desenvolupades:

- Substitució dels vehicles propulsats per motors de combustió usats en la xarxa de transport públic, el parc mòbil institucional (vehicles de representació i policials) i el parc mòbil de les empreses

públiques municipals (vehicles especials), per vehicles amb propulsió elèctrica o híbrida.

- Valoració positiva en les adjudicacions d'obres i serveis que realitzin els ens locals de l'ús de vehicles i maquinària propulsats per energies netes.

- Establiment de bonificacions o increment de quota, segons el cas, en les taxes i impostos que gravin l'ús de vehicles de tracció mecànica (IVTM) per evitar la contaminació del medi ambient. D'acord a la Llei Reguladora de la Hisenda Local (LRHL) es podrà realitzar una bonificació de fins al 75% en funció de la classe de carburant i es podrà incrementar les quotes aplicant un coeficient de fins a 2 punts.

- Desenvolupar un Pla Integral de Foment de la Bicicleta en el qual participin mesures reals de promoció de l'ús de la bicicleta, especialment en els centres urbans i nuclis històrics. Entre elles destaquem les següents:

- Introducció obligatòria de la bicicleta en el sistema de transport ordinari i com a alternativa de transport en tots els plans de mobilitat existents, tant per al disseny de les infraestructures del viari com a efectes de la intermodalitat (bicicleta - a peu, bicicleta - bus, bicicleta - tren, etc.).

- Increment i extensió a vies principals de les mesures per a la moderació del trànsit (guals, bandes sonores, etc.), Adreçades a ajustar la velocitat i intensitat del trànsit motoritzat sobre vies convencionals a nivells compatibles amb una utilització ciclista "segura" i confortable del espai públic urbà.

- Creació intensiva d'aparcaments de bicicletes, amb plans de finançament que contemplin no només la seva instal·lació sinó també el seu adequat manteniment.

- Incorporació de la bicicleta al parc mòbil municipal (missatgeria, policia local, etc).

- Crear una oficina municipal de la bicicleta que coordina les polítiques de mobilitat de les diferents àrees i difongui els beneficis i les potencialitats de l'ús de la bicicleta, sobretot en l'àmbit escolar i universitari. Campanyes de sensibilització adreçada a conductors.

- Incrementar l'eficiència en l'ús de l'aigua a través de:

- Augmentar un 20% la quantitat d'aigua reutilitzada.

- Exigir que el 100% dels edificis, i els habitatges, tinguin comptadors d'aigua.

- Reduir el consum d'aigua domèstica a 100 litres màxim per habitant i dia.

- Apostar per l'eficiència energètica a través de:

- Substituir l'enllumenat públic per tecnologies d'il·luminació eficient.

- Auditar energèticament els edificis perquè compleixin amb la legislació vigent.

- Promoure la substitució d'almenys el 40% d'instal·lacions, calderes, equips i motors que emeten CO2 o consumeixin combustibles fòssils per energies renovables i eficients.

- Aconseguir que per al 2015 el 80% d'edificis municipals tinguin instal·lacions que utilitzin fonts d'energies renovables i tota l'energia subministrada procedeixi de fonts renovables.

- Signar acords amb empreses de serveis energètics per a impulsar les inversions en eficiència energètica.

- Promoure la certificació energètica dels edificis de nova construcció, aplicant incentius fiscals en funció de la qualificació.

- Rehabilitar energèticament el 10% del parc d'habitatge el 2015 i el 50% d'edificis públics rehabilitats amb l'objectiu «zero emissions».

- Introduir criteris ambientals en el 100% dels plecs de contractació d'obres, serveis i compres.

- Afavorir l'economia, la producció i el consum de proximitat, el comerç, la distribució i el teixit comercial local. Concretament:

- Crear almenys, una central de compres en cada ciutat, d'iniciativa pública, perquè el petit comerç pugui accedir a preus interessants.

- Duplicar el percentatge de productes locals en el mercat per branca de comerç.

- Apostar per la conservació de varietats locals i tradicionals d'espècies agràries i ramaderes, evitant la privatització de varietats tradicionals de llavors per part de multinacionals.

- Incorporació, o permanència en el seu cas, a la Xarxa de Ciutats pel Clima.

- Implantació, o avanç, de l'agenda 21 local.

5

CIUTAT OBERTA AL MÓN

Una ciutat oberta, no aliena ni indiferent davant les situacions d'injustícia, pobresa, exclusió i absència de respecte als drets humans universals que es produeixen en el món, que permeti, des de l'àmbit local, influir en el global, contribuint en quantitat i en qualitat a una millora efectiva de les dures condicions de vida i en favor dels empobrits, a través d'un compromís real en la cooperació al desenvolupament descentralitzada i la posada al servei dels agents de desenvolupament en el SUD de les específiques capacitats i coneixements que des dels municipis espanyols es tenen amb l'objectiu de fer del món un lloc on tot ésser humà tingui la possibilitat de desenvolupar-se lliurement; recuperant així el veritable sentit que té la política: la recerca del bé comú.

Cada vegada més, en un món globalitzat, les polítiques dels nostres governs afecten els països i regions empobrides i es constata com les accions locals provoquen i possibiliten transformacions globals. Com a ciutadans del món i electors dins de l'Estat de Dret, tenim la capacitat de demanar una visió més àmplia a més llarg termini als nostres governs, per resoldre el problema global més greu amb el qual s'enfronta sens dubte l'ésser humà actualment: la pobresa .

No pretenem incorporar iniciatives innovadores sinó recollir les propostes que des de fa anys es vénen reclamant cada vegada amb més força per part de la societat civil. La fi de la pobresa no és un problema de manca de consens pel que fa a les mesures. El problema és la falta de voluntat política.

A través del consum responsable, la cooperació descentralitzada i el codesenvolupament plantegem una sèrie de mesures que contribueixen a la construcció d'un món més just.

5.1. CONSUM RESPONSABLE

Des del consum responsable es pretenen assolir dos objectius: protegir el medi ambient i respectar els drets de totes les persones que han intervingut en la cadena de producció dels béns que consumim. Sens dubte, els ajuntaments han de donar exemple, adequar les infraestructures de la ciutat - com vam veure quan parlem de sostenibilitat mediambiental - i fomentar amb les mesures econòmiques al seu abast el consum responsable. No obstant això, el consum responsable és una obligació dels ciutadans i de poc servirà el que faci l'administració pública si la ciutadania no modifica els seus hàbits de consum.

A més de les propostes esbossades en l'apartat de sostenibilitat mediambiental i d'economia social, proposem les següents mesures:

- Adoptar una política d'austeritat i coherència en la despesa pública en esdeveniments (congressos, càterings, etc.) i altres qüestions d'indole estètica i costumista (ex. enllumenat). Un grup de treball s'encarregarà de vetllar per aquesta aposta per l'austeritat.
- Fomentar el consum responsable, com a eina de justícia social d'elemental aplicació, mitjançant el desplegament de campanyes de sensibilització i l'organització per part de l'ajuntament (directament o indirectament) de cursos formatius sobre aquesta temàtica.
- Promocionar el consum responsable a través de l'Oficina Municipal d'Informació al Consumidor (OMIC). Actualment les Oficines d'Informació al Consumidor tenen per objecte la defensa d'usuaris i consumidors i no entren en el consum responsable, és a dir, en les obligacions d'aquests usuaris. Haurien des d'aquestes oficines elaborar programes de conscienciació ciutadana sobre consum responsable, instant a les persones a actuar de manera acord amb els interessos de totes les persones que han intervingut en la cadena de producció i de les futures generacions que necessitaran un planeta habitable.

5.2 CODESENVOLUPAMENT

El codesenvolupament és un terme que tracta de vincular, de manera positiva, les migracions i el desenvolupament. Es defineix com "... una proposta per integrar immigració i desenvolupament de

manera que ambdós països, el d'enviament i el d'acollida, puguin beneficiar-se dels fluxos migratoris. És a dir, és una forma de relació consensuada entre dos països de manera que l'aportació dels immigrants al país d'acollida no es tradueixi en una pèrdua per al país d'enviament "

Els canvis en els fluxos migratoris són avui qualitius i quantitius. El fenomen migratori ha assolit en l'actualitat la dimensió de factor estructural en una societat globalitzada i en què **la dualització entre un Nord cada cop més ric i un Sud que no deixa de empobrir, lluny de estrènyer, continua aprofundint**. La política d'immigració, que és més que una qüestió d'Estat, no pot ser abordada eficaçment de forma aïllada per un Estat. Cap Estat pot tractar de donar resposta per si sol a aquesta qüestió. És una conseqüència inevitable de la globalització, però també del fet que el canvi qualitius i quantitius dels fluxos migratoris és un dels factors estructurals de les nostres societats. Però no és menys cert que cap Estat pot deixar de enfrontar-se amb aquesta realitat. Al costat d'aquest criteri bàsic, és imprescindible entendre el fenomen migratori en la seva complexa integritat, que desborda la dimensió econòmica i laboral, i en particular, posar els mitjans que permetin gestionar, des del respecte bàsic als drets, per aprofitar-lo com el que és , una oportunitat de codesenvolupament-no només econòmic, també cultural, i polític-per als individus i les societats implicades en ell.

Una primera condició sine qua non del tractament de la immigració com a fenomen global, és tractar de donar resposta a les causes de la immigració, la misèria i l'absència de llibertat i drets. És a dir, **actuar en i amb els països que generen la immigració**. Això exigeix una actuació que vinculi immigració i codesenvolupament, per gestionar la immigració com una oportunitat per a totes les parts implicades, tal com es va obrint camí a la UE a partir de l'experiència francesa i des de les recomanacions de Tampere.

Però, fonamentalment, les migracions afecten especialment a les nostres ciutats i pobles en la mesura que els grups humans que surten dels seus països, pertanyen a un espai territorial concret i s'insereixen en un altre espai geogràfic nou on arriben, el que provoca ajustos i canvis d'envergadura, tant en els espais de sortida com en els nous llocs d'acollida. Es produeixen així importants reajustaments demogràfics, laborals, econòmics, productius, familiars, culturals, educatius, participatius, habitacionals i de consum que tenen costos i beneficis de diferent naturalesa en l'espai local. I és precisament en aquest espai municipal des del qual es poden i s'han de plantejar estratègies d'intervenció immediata, efectiva i participativa en matèria de codesenvolupament.

Però per tot això, és important que els ajuntaments assumeixin progressivament més competències en matèria de política migratòria, en la mesura que són al capdavant els que reben de forma directa les migracions i estan subministrant els dispositius bàsics per a la convivència. Això passa per comptar amb major disponibilitat, capacitat i formació.

Els agents descentralitzats han de tenir entre les seves competències el disseny dels programes d'atenció, intervenció, integració i codesenvolupament, incorporant per a això les polítiques migratòries dins de les accions municipals, com ja van fer més de mil ajuntaments en la dècada dels 90 amb les noves polítiques de cooperació descentralitzada per aquell temps, les quals han introduït frescor, canvi i dinamisme en la política espanyola d'ajuda al desenvolupament. Ajuntaments, Comunitats Autònomes i Diputacions han d'establir així plans d'acció juntament amb els immigrants assentats en les seves localitats, establint i intensificant les relacions amb els governs i comunitats de procedència a través d'un disseny planificat des de la perspectiva del desenvolupament local. Es tracta de combinar amb això la dimensió comunitària i la associativa, al mateix temps.

Ara bé, als immigrants no se'ls pot demanar que intervinguin en aquesta dimensió comunitària i institucional inherent al codesenvolupament, sense comptar amb un reconeixement polític i institucional previ, sense eliminar els espais d'exclusió, marginació i vulnerabilitat que s'acarnissen en ells tan sovint i que subsisteixen en tantes ciutats i municipis.

Fonamentalment, per fer efectiu el codesenvolupament, les nostres propostes estarien centrades en diversos àmbits:

- **Enfortiment de les capacitats de les associacions d'immigrants.**

- **Informació i assessorament de les persones que volen emigrar.**

- Informar les persones que no han migrat i estan pensant en fer-ho perquè puguin ajustar les seves expectatives a la realitat que es trobaran en els països de destinació.

- Garantir l'atenció de les famílies de les persones emigrades i que queden al país, facilitant la comunicació entre emigrat i els seus familiars.

- En matèria de formació de contingents, el codesenvolupament no pot servir per "preparar immigrants a la carta".

- **Foment d'actuacions d'informació i assessorament sobre utilització racional de remeses, canalització dels enviaments de remeses i productes financers favorables.**

- Formació i assessorament sobre inversió de remeses.

- Gestió col·lectiva de l'enviament de remeses.

- Promoció d'iniciatives d'inversió de remeses que generin desenvolupament (construcció d'habitatges, microempreses).

- Promoció d'un fons per a la concessió de microcrèdits per a projectes de desenvolupament social bàsic en països d'origen.

- Orientació del seu estalvi cap a inversions productives en els països d'origen.

- Disseny de mesures econòmiques i financeres (inversió estrangera, remeses ...) cap a projectes productius, banca ètica.

- **Formació tècnica específica d'immigrants al país d'acollida amb voluntat de retornar.**

- Programes de formació universitària per a persones que vénen a Espanya a realitzar uns estudis específics i que al finalitzar retornen al seu país i reverteixen els coneixements adquirits a favor del desenvolupament dels seus països.

- Promoure beques, intercanvis i programes de formació i investigació conjunts.

- Contractes de formació i ocupació per a joves que viatgen a un altre país per realitzar els seus estudis i desitgen tornar al propi al finalitzar-los.

- Xarxes d'intercanvi de coneixements científics, tecnològics, professionals, entre universitats i empreses.

- Capacitació i assessorament per l'autoocupació, per tal de posar en marxa iniciatives productives al país d'origen.

- **Iniciatives que promoguin la participació activa de les persones immigrants i les seves associacions en projectes de Cooperació al Desenvolupament.**

- Creació d'un **estat d'opinió que afavoreixi la conscienciació** sobre la importància del tema així com la sensibilització perquè els migrants coneguin el codesenvolupament i que siguin conscients del paper que poden jugar en aquest procés.

5.3. COOPERACIÓ DESCENTRALITZADA

Les administracions públiques, els municipis, han d'assumir la política de cooperació al desenvolupament com un senyal d'identitat dins de les polítiques socials i de protecció als més desfavorits.

Les administracions més properes a la ciutadania tenen la responsabilitat, d'una banda, de construir un model de societat justa i solidària i, d'altra banda, de ser permeables i receptives al moviment de la societat civil organitzada que treballa per a la cooperació internacional.

Per a això, ha d'haver una bona coordinació de tots els agents socials necessaris per desenvolupar una cooperació al desenvolupament que busca des de l'associació i la participació activa, l'execució de processos que generin un impacte positiu per al benestar de les comunitats, i un desenvolupament social sostenible. Aquesta implicació és necessària tant en la identificació i definició de les seves necessitats i problemes, com en la planificació i execució dels projectes.

L'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) descentralitzada a Espanya té un pes específic molt superior a la resta de països donants i ha experimentat un important creixement i consolidació en els últims deu anys, amb l'excepció dels anys 2009 i 2010, on manifesta un notori retrocés.

Entenem que els compromisos polítics adquirits davant la societat en la lluita contra la pobresa i els Drets Humans en el marc normatiu i institucional no poden ser vulnerats mitjançant la supressió o retalls dràstics de pressupostos o convocatòries de subvencions que posen en risc la continuïtat de processos i programes en marxa que afecten a necessitats vitals de milers de persones.

Per la importància de la cooperació descentralitzada al nostre país i pel paper actiu que les ONG de Desenvolupament juguen, com a societat civil, en la política de cooperació al desenvolupament a la regió i des de la responsabilitat i la legitimitat que els atorguen les organitzacions, socis locals i els milers de beneficiaris i beneficiàries dels països en vies de desenvolupament amb què treballen, el **partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J)** recull i presenta les següents propostes:

- Aconseguir la signatura i el compromís del compliment efectiu del Pacte Local contra la Pobresa entre totes les forces polítiques, que permeti la continuïtat de les polítiques de cooperació al desenvolupament com a estratègies a llarg termini, sense risc de discontinuïtat en els casos de canvi de govern o responsables polítics al càrrec d'aquesta matèria.
- Compromís d'aportació del 0,7% sobre producte interior brut, o pressupost total consolidat si no n'hi ha com Ajuda Oficial al Desenvolupament del municipi definint i dissenyant de manera prioritària els escenaris pressupostaris per al seu compliment.
- Aprofundir en els missatges de solidaritat que des de l'Administració Pública es llancen al conjunt de la societat per incentivar i traslladar a la ciutadania la importància de la solidaritat i la justícia social exercida a través de la cooperació al desenvolupament.
- Incentivar i fomentar l'activitat pública de cooperació al desenvolupament en tots els municipis amb l'obertura d'un debat sobre la constitució d'un Fons Regional de Cooperació al Desenvolupament. Aquest fons hauria de ser entès no des de la fragmentació de l'ajuda, perquè es tracta d'un actor més, sinó com una institució que aglutini les aportacions dels petits municipis que no puguin disposar d'estructura administrativa ni planificació estratègica per al desenvolupament d'una política de cooperació, però que sí que volen expressar la solidaritat dels seus veïns.
- Donar suport des de l'àmbit local al debat i la necessitat d'una coherència, entre altres, de polítiques econòmiques, migratòries i de cooperació al desenvolupament.
- Apostar per una cooperació per al desenvolupament de qualitat, planificada a llarg termini, incorporant

les següents millores:

- Continuitat en les convocatòries de subvencions públiques de cooperació al desenvolupament, d'educació al desenvolupament i de pressupostos adequats per a acció humanitària.

- Establir mecanismes de finançament a llarg termini, programes, que permetin per la seva major quantia i durada abordar problemàtiques de pobresa i injustícia més àmplies i aconseguir resultats més complexos.

- Concentrar l'acció de la cooperació per al desenvolupament en els sectors vinculats als Serveis Socials Bàsics, (almenys un 20% del total de l'AOD) i en la concentració en els països prioritaris, tenint en compte que almenys el 15% de l'AOD ha de ser dirigit cap als països menys Desenvolupats.

- Realitzar una Acció Humanitària de qualitat que tingui en compte els Principis del Bon Humanitari i representi almenys el 10% del total de l'AOD.

- Integrar l'educació per al desenvolupament com a part essencial de la política municipal de cooperació en tots els Ajuntaments, dotant-los de pressupostos específics (entorn del 10%) i afavorint la concurrència d'ONGD mitjançant convocatòries públiques de subvencions.

- Afavorir el coneixement i difusió del comerç just entre la ciutadania com a instrument de cooperació al desenvolupament. Establir un compromís de compra pública ètica. Inici o impuls dels tràmits per a la consecució de l'estatus de Ciutat pel Comerç Just.

- Millorar i agilitar els procediments de resolució i pagament de subvencions complint els terminis legals previstos.

- Millorar la publicitat de les anàlisis de gestió de resultats o memòries anuals de la cooperació al desenvolupament.

- Contribuir a la coordinació de la política de cooperació amb altres actors, a l'homogeneïtzació de criteris de subvencions públiques i de justificació amb altres administracions públiques, estatals, autonòmiques i regionals.

- Establir un Fons de Cooperació encarregat del seguiment i avaluació de les intervencions de cooperació al desenvolupament.

- Desvinculació completa de les polítiques de cooperació amb les d'immigració. La cooperació al desenvolupament persegueix la promoció del desenvolupament dels països socis i no instrumentalitzar políticament en funció dels interessos del donant. És cert que, actualment, des dels ajuntaments no es tenen competències en polítiques migratòries. No obstant això, si es pot optar per portar la cooperació bilateral directa a aquells llocs on es consideri serà més efectiva, encara que aquesta estratègia municipal porti a que l'establiment de països prioritaris a nivell local no coincideixi amb els prioritaris a nivell nacional .

- Donar suport a través de la cooperació bilateral directa als processos d'enfortiment institucional dels governs locals dels països del SUD i processos de descentralització a favor d'una major eficàcia de l'ajuda però sempre sense menyscabar les ajudes a ONGD, referents en el procés d'enfortiment de la societat civil i sota criteris de transparència.

A més de les propostes esmentades, el partit polític Per Un Món Més Just (PUM+J) proposa:

- Elaborar un Pla de comunicació entre les empreses públiques municipals i el Consell Municipal de Cooperació, de cara a anar creant coherència en l'execució de les polítiques públiques.

- Incorporació a la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial de totes les empreses amb capital públic municipal.
- Creació o potenciació de programes de voluntariat i intercanvi amb països en desenvolupament.